

DECIZIE

01 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena și Plămădeală Ghenadie,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Oficiul Central, Sîrbu Lilia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 11 ianuarie 2021, în cauza penală în privința inculpatului

Roșca Ilie xxx, născut la xxx, originar xxx și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 25.06.2020 – 03.10.2020;

Instanța de apel: 11.11.2020 – 11.01.2021;

Instanța de recurs: 05.04.2021 – 01.03.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 03 octombrie 2020, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală, Roșca Ilie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, la 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a practica activitatea piscicolă pe un termen de 2 ani.

Conform prevederilor art.90 Cod penal, executarea pedepsei sub formă de închisoare stabilită lui Roșca Ilie s-a suspendat condiționat pe o perioadă de probațiune cu durata de 5 ani, și nu va fi executată, dacă condamnatul în perioada de probațiune nu va comite o nouă infracțiune și prin purtare exemplară și muncă cinstită va îndreptăți încrederea acordată.

Potrivit prevederilor art.90 alin.(6) Cod penal, în perioada de probațiune Roșca Ilie a fost obligat: a) să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent; b) să nu frecventeze anumite locuri, și anume: baruri, iazuri, restaurante, lacuri; f) să participe la programe de probațiune.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Roșca Ilie, în perioada lunii septembrie 2015, aflându-se în satul Răciula, raionul Călărași, acționând intenționat și în interes material, urmărind scopul exploatării prin muncă a altei persoane, abuzând de poziția de vulnerabilitate a cet. Cerepanov Ivan, anul nașterii 30 noiembrie 1983, locuitor al satului Mîndra, raionul Călărași, care era determinată de lipsa surselor de existență pentru supraviețuire socială (starea socială, materială și familiară grea, lipsa surselor financiare de întreținere), folosind metoda înșelăciunii prin promisiunea angajării la o muncă bine plătită, l-a recrutat pe Cerepanov Ivan în scopul exploatării prin muncă.

În continuare, în aceeași perioadă, Roșca Ilie, întru realizarea scopului său

infrațional, obținând prin înșelăciune consimțământul cet. Cerepanov Ivan, care a fost atras de promisiunea că îi vor fi oferite condiții decente de trai și de muncă, l-a transportat pe Cerepanov Ivan la iazul pe care acesta îl gestiona, situat în preajma satului Borogani, r-nul Leova.

În aceeași perioadă de timp, Roșca Ilie, profitând de abuz de autoritate și de poziția de vulnerabilitate manifestată prin situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale, aplicând violența fizică și psihică, a obținut de la Cerepanov Ivan, prestarea diferitor lucrări pe teritoriul iazului, în lipsa unui contract de muncă, fără a fi remunerat pentru munca efectuată, fără evidența muncii prestate, cu încălcarea regimului de muncă, în lipsa unei alimentații și vestimentații suficiente.

În asemenea condiții, Roșca Ilie l-a exploatat prin muncă pe Cerepanov Ivan până în vara anului 2016, când victima fiind amenințată cu răfuială fizică și omor, a fugit de la iaz.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept, că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(1) lit. a), f) și g) Cod penal, individualizată prin „trafic de ființe umane, adică recrutarea, transportarea și adăpostirea unei persoane cu consimțământul acesteia, în scop de exploatare prin muncă, săvârșit prin înșelăciune, amenințare cu aplicarea violenței fizice și abuz de poziție de vulnerabilitate.”

3. Avocatul Baran Victor în numele inculpatului, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Roșca Ilie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.165 alin.(1) lit. a), f) și g) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.art.79, 10 Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 5 000 unități convenționale, echivalent al sumei de 100 000 lei, cu calcularea a 20 lei pentru o unitate convențională.

În motivarea cerințelor sale apărarea a invocat că, nu este de acord cu sentința în partea stabilirii pedepsei, o consideră ilegală și prea aspră, deoarece a colaborat cu organele de urmărire penală și a recunoscut vina integral.

Prima instanță nu s-a expus asupra posibilității aplicării prevederilor art.79 Cod penal, deși, acuzatorul de stat s-a pronunțat pentru ca Roșca Ilie să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal, cu stabilirea pedepsei, coroborate cu prevederile art.art.79, 10 Cod penal - sub formă de amendă în mărime de 5 000 unități convenționale, echivalentul a 100 000 lei și cu privare de dreptul de a gestiona și a practica activitate piscicolă pe un termen de 5 ani.

Totodată, avocatul a fost de acord cu încadrarea acțiunilor inculpatului în temeiul art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal și cu pedeapsa solicitată în privința inculpatului.

De asemenea, avocatul victimei, Tudor Zagaican a fost de acord cu solicitarea procurorului și în legătură cu faptul că victima l-a iertat pe inculpat, este solidar cu pedeapsa solicitată de acuzatorul de stat, însă, prima instanță a lăsat fără apreciere poziția părților.

Pe de o parte, circumstanțele atenuante sânt recunoscute de prima instanță de judecată, iar, pe de altă parte - circumstanțele excepționale sânt doar enumerate în motivația pedepsei. Motivarea poziției primei instanțe este una generalizată și subiectiv discriminantă, deoarece vinovatul a demonstrat căința sinceră, personalitatea lui nepătată, are merite față de stat, dezabilități, etc., și partea vătămată nu are pretenții.

Apărarea a reținut că, apelantul se caracterizează pozitiv la locul de trai, nu are antecedente penale, a purces la examinarea cauzei într-o procedură simplificată, fapte ce confirmă atitudinea conștiincioasă față de societate. Astfel, reeducarea inculpatului este posibilă prin aplicarea pedepsei neprivative de libertate.

Pedeapsa stabilită de prima instanță nu a fost motivată corespunzător și este mai

aspră decât limita prevăzută de lege în raport cu cazul dat, pe când scopul legii penale poate fi atins și prin stabilirea unei pedepse cu amendă.

În final, întemeiază apelul pe prevederile art.art.400-402, 405, 415 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 11 ianuarie 2021, a fost admis apelul, casată parțial sentința, în partea stabilirii pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care lui Roșca Ilie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală și art.79 Cod penal, sub formă de amendă în mărime de 6 000 unități convenționale, echivalent al sumei de 120 000 lei.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției sale instanța de apel a indicat că, verificând împrejurările de fapt și aspectele de drept ale cauzei, precum și efectuând cercetarea nemijlocită, multilaterală și obiectivă a probelor administrate, a conchis că, prima instanță corect l-a recunoscut pe inculpatul Roșca Ilie vinovat de comiterea infracțiunii imputate, calificând corect acțiunile lui în baza art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că, faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal de către Roșca Ilie a fost constatat din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate de către prima instanță, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere a coroborării lor.

De asemenea, instanța de apel a notat că, avocatul a contestat sentința doar în partea numirii pedepsei în privința inculpatului, *necontestând calificarea acțiunilor imputate* în baza art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal, considerând doar că, prima instanță urma să aplice la emiterea sentinței de condamnare prevederile art.79 alin.(1) Cod penal, menționând că pedeapsa aplicată este una prea aspră. Totodată, a indicat că dacă se va aplica inculpatului o pedeapsă pecuniară, el este în stare să achite amenda.

4.2. Cu referire la individualizarea pedepsei, instanța de apel a indicat că sancțiunea art.165 alin.(1) Cod penal, prevede în calitate de pedeapsă pentru persoanele fizice închisoare de la 6 la 12 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Totodată, instanța de apel a reținut că infracțiunea săvârșită de Rosca Ilie, conform art.16 alin.(4) Cod penal se clasifică ca fiind una gravă.

Instanța de apel a mai evidențiat că, potrivit revendicării F-246 eliberate pe numele lui Roșca Ilie, instanța de apel constată că acesta nu are antecedente penale și nu a purtat răspundere penală.

Concomitent, instanța de apel a stabilit că inculpatul este titularul a mai multor decorațiuni. Iar, potrivit caracteristicii din 22 august 2019 eliberată pe numele lui Roșca Ilie, instanța de apel a constatat că acesta se caracterizează pozitiv, la răspundere contravențională nu a fost atras și de careva materiale compromițătoare inspectoratul de poliție nu dispune.

Mai mult, potrivit legitimației cu nr. B 01965, Roșca Ilie este veteran de război și în legătură cu aceasta beneficiază de dreptul la protecția socială stabilită de legislație.

Reieșind din certificatul de încadrare în grad de dizabilitate cu seria și nr.C011047502544, Roșca Ilie este invalid.

Instanța de apel a mai reținut că, conform declarațiilor date de avocatul inculpatului în ședința de apel, acesta a indicat că, în prima instanță acuzatorul personal a solicitat aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 5 000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a gestiona și practica activitatea piscicolă pe un

termen de 5 ani, faptul dat nu a fost contestat de către acuzatorul de stat, luându-se astfel în considerație declarațiile avocatului.

Instanța de apel a constatat că, circumstanțele supra menționate nu au fost elucidate de prima instanță și nu au fost luate în considerație în modul convenit la stabilirea pedepsei, care în ansamblu lor indică la necesitatea stabilirii unei pedepse mai blânde decât cea atribuită de prima instanță.

Reiterând prevederile art.79 Cod penal, instanța de apel a explicat că în spiritul acestei norme penale, se înțelege că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului. Împrejurările obișnuite sânt cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale. Ca excepționale, instanța de apel urmează să stabilească astfel de împrejurări care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și date privind personalitatea făptuitorului (grad de invaliditate - I, II - persoana cu dizabilități severe și accentuate, merite deosebite față de societate, alte circumstanțe de importanță majoră). În cazul stabilirii unor asemenea împrejurări, prima instanță este obligată să indice în sentință care anume circumstanțe ale cauzei sunt considerate excepționale și în corelație cu care date despre persoana vinovatului ele servesc drept temei pentru aplicarea art.79 Cod penal. Instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atât negativ, cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.

Suplimentar, instanța de apel a reținut că, inculpatul Roșca Ilie anterior nu a fost judecat, este invalid de gradul doi, a fost participant la războiul din Afganistan și deține mai multe ordine de decorare și medalii, a recunoscut vina și se căiește sincer de cele comise, are un copil minor la întreținere, se caracterizează pozitiv la locul de trai, anterior nu a fost în conflict cu legea, nu este încadrat în câmpul muncii și personal a garantat că are posibilitatea să achite amenda în caz că-i va fi aplicată, astfel, instanța de apel a conchis ca fiind corect pentru atingerea echității sociale, cu reținerea acestor circumstanțe atenuante în cumul ca fiind circumstanțe excepționale, cu aplicarea prevederilor art.79 alin.(1) Cod penal, a-i stabilit acestuia pedeapsa pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.165 alin. 1) lit. a), f), g) Cod penal, sub formă de amendă.

Instanța de apel a luat în considerație ca circumstanță excepțională și faptul că partea vătămată nu are careva pretenții față de inculpat și chiar s-a împăcat cu acesta, mai mult ca atât, partea vătămată personal a optat pentru aplicarea unei pedepse mai blânde inculpatului și anume sub formă de amendă.

Astfel, ținând cont de faptul că încadrarea juridică a infracțiunii imputate lui Roșca Ilie din art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal nu a fost contestată de apelant și prima instanță a stabilit că infracțiunea vizată este o infracțiune săvârșită din interes material, instanța de apel a aplicat inculpatului o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 6 000 unități convenționale, echivalent al sumei de 120 000 lei, prin prisma prevederilor art.79 Cod penal. Instanța de apel a considerat că, anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpatul Roșca Ilie, iar pedeapsa stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptei comise de inculpat, cât și personalității inculpatului.

5. Procurorul în temeiul prevederilor art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, contestă cu recurs decizia și solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea cerințelor invocă argumente că, decizia instanței de apel în partea stabilirii pedepsei penale este ilegală, neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Acuzarea a indicat că, la judecarea cauzei instanța de apel a examinat sub toate aspectele complet și obiectiv probele administrate la dosar, just a încadrat fapta comisă, corect ajungând la concluzia despre vinovăția inculpatului Roșca Ilie în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal. Însă, la stabilirea pedepsei instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că în privința inculpatului pot fi aplicate prevederile art.79 Cod penal.

Procurorul relevă că, pentru a-și atinge scopurile și pentru a avea eficiență, sancțiunile penale, trebuie să fie corect individualizate, motiv pentru care individualizarea pedepselor constituie un principiu de bază a dreptului penal.

De asemenea, acuzarea a reiterat art.61 alin.(2) Cod penal și anume că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, astfel consideră că anume executarea reală de către inculpat a pedepsei va restabili echitatea socială și încrederea societății în actul de justiție.

Faptul că în privința inculpatului au fost stabilite câteva circumstanțe atenuante, și anume: invaliditate de gradul 2, prezența ordinilor de decorare și medalii, lipsa pretențiilor din partea părții vătămate, nu pot fi privite ca circumstanțe excepționale care esențial micșorează gravitatea faptei comise.

În cazul cercetat, acuzarea susține că, la stabilirea pedepsei mai blânde în privința inculpatului, instanța de apel nejustificat a aplicat concomitent două modalități și anume:

- aplicarea unei pedepse mai blânde, de altă categorie;
- neaplicarea pedepsei complementare obligatorii.

Astfel, conform deciziei instanței de apel, i-a fost stabilită inculpatului Roșca Ilie pedeapsa, cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, sub formă de amendă în mărime de 6 000 unități convenționale, *nefiind aplicată pedeapsa complementară obligatorie*. Totodată, în decizia sa instanța de apel nici nu s-a expus din care considerente nu se aplică pedeapsa complementară obligatorie.

În final, analizând materialele dosarului penal și decizia motivată a instanței de apel, acuzarea opinează că decizia la caz nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, temeieri pentru recurs prevăzute în art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, motive pentru care consideră că soluția legală este de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

6. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, inclusiv în afara motivelor invocate, din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În corespundere cu art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Potrivit art.414 alin.(1) Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile

și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probe cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

În corespundere cu art.101 alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Potrivit art.417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Din conținutul art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Colegiul penal lărgit reține că, acuzarea invocă temeiurile pentru recurs prevăzute la pct.6) și 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Așadar, în urma lecturării textului deciziei, Colegiul penal lărgit reține că, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate și în acest context ține să menționeze următoarele.

Verificând criticile expuse de titularul recursului, în raport cu lucrările cauzei, Colegiul penal lărgit constată că, judecând apelul, instanța de apel nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție pripită. În cele din urmă, de către instanța de apel au fost formulate unele concluzii nefondate, iar prin aceasta, inter alia, fiind încălcată obligația instanței de motivare a hotărârii judecătorești, care face parte din setul garanțiilor subsecvente procesului echitabil, fapt prin care s-a admis eroarea de drept prescrisă de art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală.

Pentru a statua asupra acestei concluzii, Colegiul penal lărgit evidențiază într-un prim aspect faptul că, principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecării, în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu. Prin urmare, atunci când unei persoane i se impută săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație în acest sens, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente, care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpat. Pentru a conchide asupra celor expuse, probatoriul administrat în cauză urmează a fi apreciat după intima convingere a judecătorului, care trebuie să se bazeze pe prevederile legii procesual-penale și pe analiza coroborată a tuturor probelor sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Efectuând o analiză textuală a părții descriptive a deciziei instanței de apel se deduce că aceasta nu cuprinde relevarea considerentelor ce ar fi clare și întemeiate legal asupra concluziilor formate în rezultatul verificării sentinței contestate de apelant, în raport cu motivele invocate și circumstanțele reale ale acestei cauze.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit relevă că, instanța de apel judecând apelul urmează să verifice declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, precum și să argumenteze soluția prin prisma tuturor probelor acumulate în dosar, care trebuie apreciate multilateral și obiectiv. În acest sens, se are în vedere faptul că, așa cum s-a punctat deja mai sus, instanța de apel la judecarea cauzei trebuia să cerceteze amănunțit

aspectele învinuirii înaintate inculpatului, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și **să argumenteze încadrarea acțiunilor comise** de inculpatul Roșca Ilie în baza art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal.

De asemenea, Colegiul penal lărgit accentuează că - se consideră că nu a fost rezolvat fondul cauzei, atunci când în considerentele hotărârii nu se arată dacă există sau nu fapta imputată, dacă inculpatul este sau nu vinovat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută acea faptă. Fondul cauzei se va considera nerezolvat ori de câte ori prima instanță nu a examinat și nu s-a pronunțat asupra chestiunilor de fond ale procesului, vizând problema vinovăției, a răspunderii penale sau civile ori a nevinovăției lui în comiterea infracțiunii imputate.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanța de apel, învinuirea adusă inculpatului și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii nemotivate, or, s-a stabilit că, adoptând soluția enunțată, contrar prevederilor art.art.101, 414 Cod de procedură penală - instanța de apel, nu a dat apreciere probelor care au fost puse la baza învinuirii lui Roșca Ilie, deci nu a examinat cauza obiectiv, sub toate aspectele și nu a adus motive pertinente pe care s-ar întemeia soluția.

Colegiul penal lărgit atestă că, potrivit textului deciziei instanței de apel precum și a procesului-verbal al ședinței de judecată (f.d.197-199), verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, instanța de apel nu a verificat declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, astfel instanța nu a respectat cerințele legale prevăzute de art.414 alin.(2) și (6) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de recurs evidențiază la caz că, lipsa motivării cu privire la calificarea acțiunilor inculpatului Roșca Ilie în baza art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal, este un viciu admis de către prima instanță și instanța de apel, care echivalează cu nerespectarea art.6§1 CEDO.

În acest context, Colegiul penal lărgit notează că, modalitatea de motivare a soluției instanțelor de fond cu privire la calificarea acțiunilor inculpatului este neclară și contradictorie, pe când potrivit prevederilor legislației procesuale și practicii judiciare, hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Instanța de recurs constată că, în speță, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile legale expuse supra și practica judiciară constantă cu privire la forma și specificul întocmirii hotărârilor judecătorești, dar și aplicarea în practica uniformă a Curții Supreme de Justiție a învinuirilor aduse, cu încadrarea de către procurori a acțiunilor persoanelor inculpate ca trafic de ființe umane și condamnarea-reîncadrarea ulterioară în mod definitiv și irevocabil a acestor acțiuni în baza unor alte articole din Codul penal sau contravențional.

Pe de altă parte, cu referire la temeiul invocat de recurent prevăzut la art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, instanța de recurs consideră că, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile art.art.61, 75 și 79 Cod penal.

Discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al circumstanțelor

cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature.

În acest context, instanța de recurs amintește că, potrivit prevederilor art.75 Cod penal, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Luând ca bază aceste prevederi ale legii penale și soluționând chestiunea cu privire la vinovăția inculpatului, de jure și de facto, instanța de judecată urmează să constate dacă s-au confirmat sau nu temeiurile prevăzute de legea penală pentru a-l supune pe inculpat răspunderii penale și decide asupra cuantumului pedepsei care urmează a i se stabili acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, prevăzute de art.61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în partea specială.

Aplicarea unei pedepse inechitabile poate avea drept consecință violarea drepturilor omului protejate de Convenția Europeană.

Colegiul penal lărgit remarcă aici că, principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată), trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art.62-71 Cod penal, sunt termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal.

Limitele pedepsei, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite.

Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit de împrejurările în care fapta a fost săvârșită, de urmările produse sau care urmau a se produce.

Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezenta sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

Concomitent, Colegiul penal lărgit reține că, potrivit art.79 alin.(1) Cod penal, sunt stabilite trei modalități de aplicare a pedepsei și anume:

- a) aplicarea unei pedepse sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă;
- b) aplicarea unei pedepse mai blânde, de altă categorie;
- c) neaplicarea pedepsei complementare obligatorii.

Potrivit prevederilor art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal, sancțiunea pentru comiterea infracțiunii date este stabilită pentru persoane fizice sub formă de închisoare de la 6 la 12 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit constată că, la caz, la stabilirea pedepsei mai blânde în privința inculpatului, instanța de apel incorect a aplicat concomitent două modalități și anume: - aplicarea unei pedepse mai blânde, de altă categorie; - neaplicarea pedepsei complementare obligatorii. Or, potrivit deciziei instanței de apel inculpatului

Roșca Ilie, cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa numai sub formă de amendă în mărime de 6 000 unități convenționale, nefiind aplicată pedeapsa complementară obligatorie.

Mau mult, instanța de apel nici nu s-a expus din care considerente nu se aplică pedeapsa complementară prevăzută în calitate de pedeapsă obligatorie.

În final, verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că, temeiurile de recurs prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, și-au găsit confirmarea în cauză.

În ce privește condamnarea lui Roșca Ilie în baza art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal, eroarea comisă de către instanța de apel nu poate fi corectată în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca și a se pronunța asupra legalității hotărârii, substituind instanța care a judecat cu încălcarea prevederilor legale.

În asemenea condiții, instanța de recurs conchide de a admite recursul ordinar declarat la caz, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu remiterea cauzei în instanța de apel la rejudecare, în alt complet de judecători.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, precum și să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate, argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele expuse în pct.6 al prezentei decizii.

7. În conformitate cu art.art.424, 434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Oficiul Central, Sîrbu Lilia, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 11 ianuarie 2021, în cauza penală în privința inculpatului *Roșca Ilie xxx* și dispune rejudecarea cauzei, de către Curtea de Apel Comrat, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 29 aprilie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie